

בגד
7 ימים 6 ל
ניאה
המחיר לאדם נר
נותרו מספר
סימן
את
טיטות החל מ-3
כל
פרטים ר

כלכלה

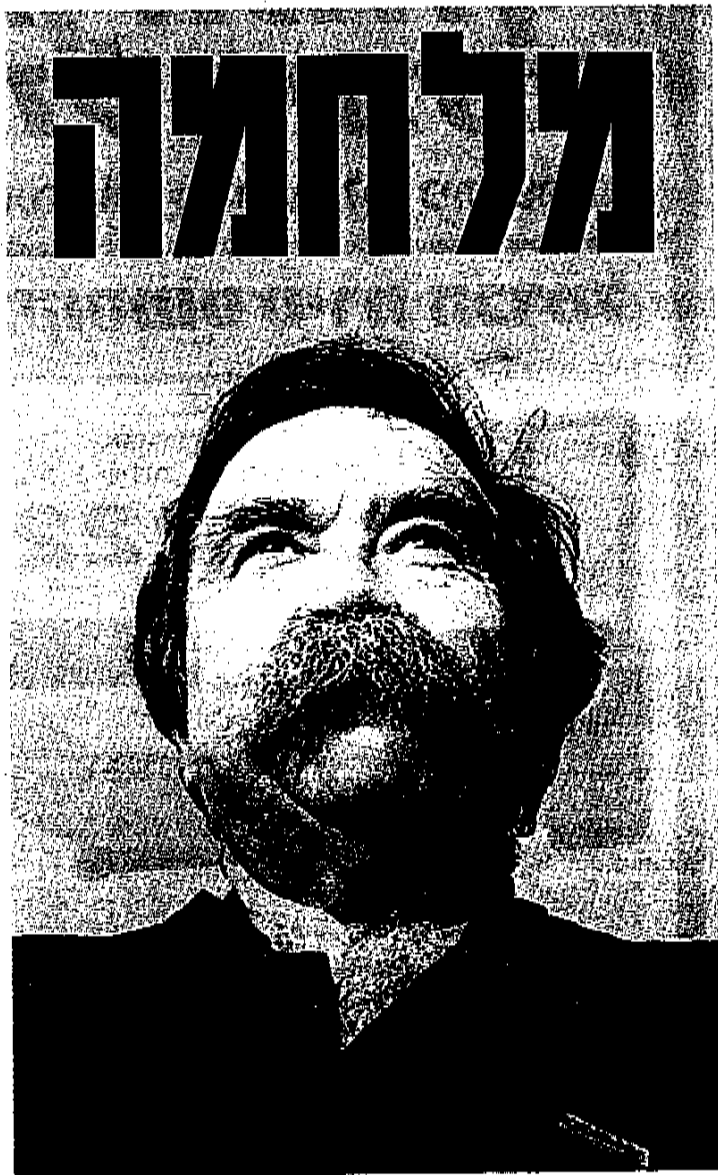
לא להחזרה

מצורף

כ"ט באלול, תשס"ב / 6 בספטמבר 2002 / גיליון מס' 1783 / המחיר: 5.60

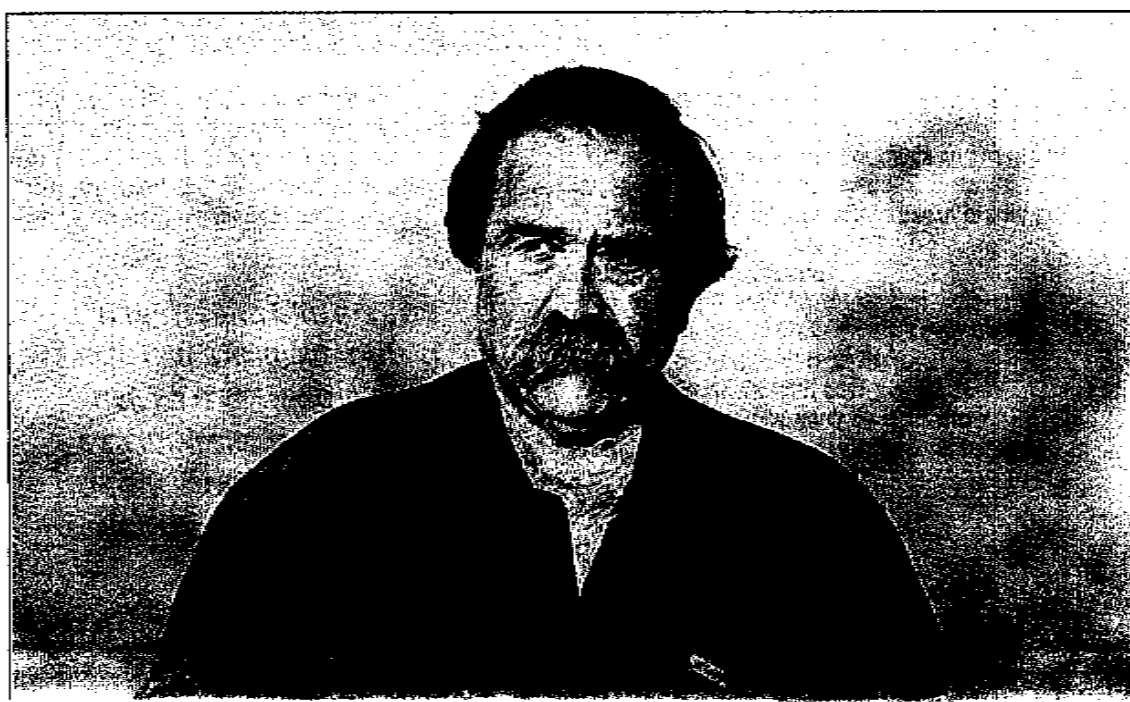
מלחמה בתדי

לא רצח, לא גנב, לא מתחרט, לא מתנוצל. פייסל חוסייני היה חבר, השמאל בישראל חסד, הכסף הלך מוהר. תדי כן מודה שקיבל 8000 דולר מאש"ף וטוען: "גם בוואדי ניסנאס היה טבח" שושן מנולה, 30

"קבלתי 8000 דולר שנגמרו

הוא לא רצה, לא גנב, והחברים הפנו לו גב. לא מתחרט, לא מתנצל, ולא מבין על מה המהומה. תדי כץ סוגר חשבון עם התקשורת וכבר מתכוון לשערורייה הבאה: "גם בוואדי ניסנאס היה טבח". טנטורה לא לבד

שושן מנולה

השבוע, בביתו הפסטורלי בקיבוץ מגל, עסק תדי כץ, 59, בהשלמת התיקונים בעבורת המאסטר שהתחייב להגיש מחדש בתחילת החודש הבא. רוב התיקונים כבר הוכנסו וכעת נותרו רק ההשלמות. הפעם, בניגוד להתנהלותו במשפט (ראו מסגרת), כץ לא רק שאינו חוזר בו מטענתו שהיה טבח בשני טורה, הוא אף מביא עדויות נוספות, שלא בכללו בעבודה הראשונה, שמאששות טענה זו. בין לבין הוא מנסה לחמוק מהתקשורת שעטה עליו מכל פינה לאחר ש"ידיעות אחרונות" חשף השבוע את מעורבותו של אש"ף כמימון ההגנה המשפטית שלו אחרי שעמותת אלכסנדרוני הגישה את התביעה נגדו. פחות מחודש לפני מסירת העבודה כץ סוגר חשבון עם התקשורת המציצנית ועם השמאל שזנח אותו לאנחות.

כץ, למה ירדת לבורנקי?

"השבתי לשתוק עד אחרי מסירת העבודה מוח"רש. השבתי שזה יותר נכון, כי גם ככה וגם ככה בן דקי העבודה לא יבואו ניטורליים לעניין. בכלל, דיברתי עם אנשי תקשורת מובהקים והיו לי איתם ירכחים מאוד גדולים סביב השאלה למה אני לא מניב. אמרתי להם שזו יכולה להיות השגיאה הרא-

השכון עם התקשורת המציצנית ועם השמאל שונה אחרו לאנחות.

כץ, למה ירדת לבונקר?

"השכתי לשתוק עד אחרי מסירת העבודה מח' דש. השכתי שזה יותר נכון, כי גם ככה וגם ככה בר' דקי העבודה לא יבואו נישרליים לעניין. בכלל, דיברתי עם אנשי תקשורת מובהקים והיו לי איתם ויכוחים מאוד גדולים סביב השאלה למה אני לא מגיב. אמרתי להם שזו יכולה להיות השגיאה הראי שונה שאני עושה, אבל סרגע עררף לעשות את זה כך. להתריכו ולטפל בעבודה, ולא להתחיל להתפור לפני שאני גומר את העניין הזה. אני חושב שזה יותר נכון, למרות שאני מודע לכך שתקשורתית זו החלטה לא נכונה".

ואחרי שהחלטת להגיב, השאלה שנשאלת היא אם אכן קיבלת כסף מאשיף.

"כוודאי. לא השכתי לרגע להגיד שלא קיבלתי כסף. קיבלתי, אין פה שום ספק ואין פה שום בעיה. יש עוד אלף הסברים למה קיבלתי ועוד אלף הנמקות למה אין עם זה בעיה. זה נושא לכמה סמינריונים. הרי בשורה התחתונה היה טבת. זכר תו של מי שרוצה להשוב שקבלת הכסף מאשיף זה מה שחשוב ושהטבת בטנטורה זה משהו שחזי, אבל אלה שטריות. בין זה לבין זה המרחק אריר. זה מהות וזה פיקנטריה. העיתונאים מחפשים כל הזמן סקופים צהובים וזה מה שכסופו של רבר מוכר עיתונים".

אתה מדבר על סקופים ואנחנו מדברים על אתיקה. אתה לא חושב שיש טעם לסגם כזה שאשיף מממן לך את המחקר?

"לא. אני לא רואה כזה בעיה. אני לא גנבתי ולא רצחתי. אני בסך הכל הייתי צריך לעמוד מול חברי דה שלמה שמתנפלת עלי, שפה דורשת ממני ליון ומאה אלף שקל ופה אני חייב לשלם את הסכום הזה. הייתי צריך כסף ויחי מה, וכלבר שלא יהיה מצב שבגלל זה שאני בלי כסף אני לא יכול להגן על מחקר שהאמנתי בו אז ואני מאמין בו גם היום".

אבל אסילו אנשים בעלי דעות שמאלניות במיוחד מתקשים להבין את הצעד הזה שלך. "אני באמת לא רואה כזה שום דבר מיוחד. כרוך לי שאותם 70 או 80 אהוז - וזה בכל פעם עולה, האהוז הזה במדינת ישראל - שלא אהבו את

צילום: דודו אדס

"לא גנבתי ולא רצחתי". תדי כץ

פרדיס מכנה

במהלך טקס פתיחת השנה בריאלי מרכז התרעם אחד התודים על העובדה שמחיר שכר הלימוד עלה. לענין 800 תודים נדהמים איים ההורה לשדוף את המועדון.

בר מנהלת

במשדך החינוך לא הספיקו לקיים מכרו לבית הספר גבריאלי זמינו את עליזה בר כמנהלת לשנה אחת בלבד. בר, הבדינה הטבעיתו "אין שום ספק. נראה לי שערך ושיעורי ערך רחוקים ומיושקן יתרו יתנוה

ולדשטיין מפנה

מרופ יעקב וולדשטיין מסיים 31 שנות אקדמיה באוניברסיטה. בין הפקודיו הרבים כיהן גם כיו"ד אר' נון הסול האקדמי ואף נכנס לעימות חיתני עם נשיא האוניברסיטה. וולדשטיין, נמנר הסנסו "ממיה לאו

לי ביום אחד

ד"ר יובל שטייניץ: "זה גובל בבגידה בחברה"

ארבעה מדעים נשאלו אם קבלת מימון מאש"ף היא צעד לגיטימי או עבירה אתית המורה פרוץ ברעם: "העובדה שהוא לא שמר על שקיפות היא בעייתית"

מעורבותו של אש"ף במימון ההגנה של כץ בבית המשפט גרמה למבוכה רבה בקרב מדענים מהשמאל ומחמיין. רקטור האוניברסיטה פרופ' אהרן בן זאב ובעלי תפקידים בכירים אחרים בקמפוס סירבו לתגוב על העניין. מימון מחקר על ידי גופים חיצוניים הוא דבר מקובל באקדמיה, אבל ההתחברות עם אש"ף עוררה הרמת גבה. באוניברסיטה המוזהה יותר מכל מוסד אקדמי אחר בארץ עם השמאל מתלבטים כעת מה לעשות. ארכעה מדעים משיבים על השאלה אם מרובר לרעום בצער לגיטימי או בעבירה אתית חמורה.

פרופ' יעקב גולדשטיין (החוג ללימודי אייל) "אני רואה את זה בצורה החמורה יותר. האוניברסיטה צריכה להישמר פי כמה וכמה שלא יהיו מקרים כאלה, אחרת מי יעצור אתי, אם מחד אכתוב או ישוהו ספר על מלחמת השחרור וארצה להוציאת איוז תזה נגד מדינת ישראל, מלפנות אל יאסר ערפאת ולבקש שיתמוך בי. כץ היה תלמיד שלי ואני לא יודע מה קרה לו. תמיד היו לו נטיות שמאלה, זה לגיטימי, אבל ללכת לקבל תמיכה מפיסקל חוסיניץ עם הפנייה לרשות הפלסטינית זה לא בסדר".

די"ר יובל שטייניץ (החוג לפילוסופיה): "אני חושב שזה גובל בבגידה בחברה. יש הכרל בין טמם מקורות כסמיים מהארץ או מחו"ל למחקר לבין מקורות כסמיים של ארגון או גוף שנמצא בעימות קשה עם מדינת ישראל, ובעצם לפי חלק מהחומר שלו ולפי חלק מרובריו חולק על עצם זכות הקיום שלה. אני חושב שנעשה פה מעשה חמור ביותר של פגיעה בקריטריונים האקדמיים ובחופש האקדמי. כי החופש לא כולל את האפשרות להיות שכיר חרב של גופים שעוינים את המדינה. ועובדה שתוא התמצל על הטעויות שעשה, ננוף ונאלץ לחזור בו, מה שאומר שבעל המאה גם כן היה בעל הרעה וכך התחשב ברעונו. אני מקווה שלפחות עכשיו, לאחר הגילוי הנוסף, לא תהיה הורמנות שלישית".

פרופ' אמציה ברעם (החוג לחיסטוריה של המזרח התיכון): "זה לא חכם. בכל זאת אתה רוצה שלעבודה שלך יהיה מקסימום אמינות. לקוות כסף בעבודה שיש בה עניין פוליטי עמוק מאוד ועניין תעמולתי עמוק מאוד. מארגון שמשלם לך, זו בעיה. לגבי כץ צריך לזכור משהו חשוב: הוא כתב את העבודה לפני שהוא קיבל את הכסף, ולכן עצם הכתיבה היא בסדר. הבעיה מתחילה עכשיו, כי למעשה הוא כותב מחוץ חלקים גדולים מהעבודה. במקרה כזה אנחנו רוצים לרעז ממנו שהוא מקבל כסף. העובדה שהוא לא שמר על שקיפות היא בעייתית מאוד. אם הוא היה אומר זאת מראש, האוניברסיטה היתה יכר לה להחליט עת לצטרף לן להחמיר את הרוויטו זי לא".

אתה יודע שפיסקל חוסיני לא בדיוק נחשב אורח כבוד אצלנו. "אני באמת לא מבין על מה הרעש. אז בסדר, זה פיקנטי, כי זה פוליטי, אבל מה בסך הכל עשיתי? ככלל, אם הייתי צריך עכשיו לדרג את המקום של פיסקל חוסיני ברשימה של אורחי ישראל כל עוד הוא חי, אז הוא עומד הרבה הרבה הרבה לפני המון אנשים שאני ואתה מכירים, גם מהשמאל".

כמה זמן חברתם?
"פגשתי אותו בפעם הראשונה באפעל. אני חושב שזה היה ב-1989. ואחד כך בכל מיני מקומות וסימפוזיונים, כמו באירועים של גוש שלום. הוא היה איש יוצא מן הכלל. מיוחד. זה לא כמושגים שבכלל אפשר לדבר עליהם. הוא היה איש פתוח ולבבי, איש עם כשהוא הופיע בחיפה בסימפוזיונים, כמו למשל בצוותא, יצא לי להיות מנחה שלהם".

סיפרת לו על המחקר שלך?
"הראוה, כשאני באתי אליו התגובה שלו היתה שהוא שמע שזה קיים".
הוא שמע על הטבח?
"לא, על העבודה שלי. הדי הרעש התקשורי תי כבר היה בעיצומו. את העבודה הגשתי במרס '98, ואני הגעתי אליו בסמיכות חודש יולי 2000".

נפגעת מהפרסום?
"יואב גלבר אמר בסוף הכתבה ב'דיעות' שהמעשים שלי לא תמימים, שזה 'כמו הש' תתפת כאינתיפאדה. אני לא אחראי לשום מחלה של אף אחד, אני אחראי בקושי למחלות שלי. או בעניין הזה, עם כל הצניעות, אני לא ממש רופא, לרעתי זה מצב מקדום של מחלה. או בסדר, זה לטענותי אני לא שולח כוזה שקרי

העבודה הוואת הם בהכרח אלה שגם לא אותם כים את הרעיון שלקחתי כסף מפיסקל חוסיני. ני. בסדר, אז מה. אני לא מכהיש את זה. אני לא אומר שלא קיבלתי".

כמה כסף קיבלת?
"קיבלתי 8000 דולר שנגמרו לי ביום אחד, מכיוון שבין ה-17.5 אלף שקל שהשופט ד"ר דרורה שלפל דרשה ממני לשלם על עצם תהתי לטה שאכן יהיה משפט, לבין ה-30 אלף שקל שהייתי צריך לשלם עבור זה שתבעתי גם את האוניברסיטה בתור צד ג', זה כבר היה כיהוד כמעט 50 אלף שקל. ואני לא מרבר איתך על כל יותר התוצאות שהיו באמצע ושבעצם לא נגמרות עד היום".

התייעצת עם מישור מחברוך הקרובים לפני שביקשת מימון?
"לא. זה לא נראה לי חשוב לפרסם את זה. אבל מה, כשפרצו בזמנו לאוריינט האוס ולק"

"אני לא רואה בזה בעיה. בסך הכל הייתי צריך לעמוד מול חבורה שלמה שמתנמלת עלי, שפה דורשת ממני מיליון ומאה אלף שקל וזה אני חייב לשלם את הסכום הזה. הייתי צריך כסף ויהי מה"

שיפרת לו על המחקר שלך?
"תראה, כשאני באתי אליו התגובה שלו
היתה שהוא שמע שזה קיים".
הוא שמע על הפכה?

"לא, על העבודה שלי. הרי העש התקשר
תי כבר היה בעיצומו. את העבודה הגשתי
במרס '98, ואני הגעתי אליו בסביבות חודש
יולי 2000".

נפגעת מהפרסום?
"יואב גלבד אמר בסוף הכתבה ב"רעיות"
שהמעשים שלי לא תמימים, שזה כמו השד
תתפת באינתיפדה. אני לא אחראי לשום
מחלה של אף אחד, אני אחראי בקושי למחלות
שלי. או בעניין הזה, עם כל הצניעות, אני לא
ממש רופא, לרעתי זה מצב מתקדם של מחלה.
או בסדר, מה לעשות? אני לא שולט במה שקר
רה אצלו".

נראה שתדי כן מפרג בתוקף לרדת
מחברותיות.

"אני הולך לכתוב ספר על כל הפרשה הזו.
ככל שהפרשה גדלה כך אני, עם כל הגורל
שלי מבחינה חיצונית, יותר קטן ופחות חשוב
פה. הנושא של הספר יהיה איך התנהל מחקר
היסטורי במדינת ישראל המתקדמת והמתפתח
זה ומה היו שיטות העבודה ומה היו הפרמט
רים. הפרינציפ הוא ההיסטוריה לא הייתה
להיות נחמדה ואני לא חייב לאהוב אותה, ואני
לא חייב להאמין לכל מה שאני מגלה בה בכל
מיני דברים, אבל אני צריך להביא את כל מה
שקשור לאותו אירוע שאני גיליתי. לא יכול
להיות שאני אבחר פוליטית, או מכל שיקול
היסטורי אחר, מה אני מכניס ומה אני מבי
נים לעבודה".

למה בכלל נכנסת לכל זה?
"חשבותי שזה נושא מרתק ואני חושב כך גם
היום. בכלל אפשר לתקוף את הנושא מכל
הכיוונים. על הטבח שהיה בחארי ניסנאס אף
אחד לא כתב עדיין, ויש עוד נושאים".

מכה בווארי ניסנאס?
"כן. המקום היחיד שבו נתנו לאצ"ל
ולח"י להשתלט".

אז זו השערורייה הבאה של תדי ביך?
"תראה, את זה איש עור לא חקר ואני לא
אוסף, אבל באוניברסיטה פשוט לא רצו עוד
עבודת מ"א על חיפה, אבל הם יקבלו משהו
חזק יותר".

**"אני לא רואה בזה בעיה.
כסף הכל הייתי צריך לעמוד
מול חבורה שלמה שמתנמלת
עלי, שפה דורשת ממני מיליון
ומאה אלף שקל ומה אני חייב
לשלם את הסכום הזה.
הייתי צריך כסף ויהי מה"**

חו את כל מה שהיה, משהו מצא את אותו
מסמך של ע"ר גוואר בולוס והחליט להעביר
אותו הלאה לעיתונות".

איך בכלל נוצר הקשר עם חוסייני?
"הוא היה יריד נפש שלי במשך 15 שנה וחי
שכתי שבתור אדם שמנהל מוסר מחקרי הוא
ישמח לעזור לי".

איזה מחקר נתקיים באוריניג הארץ?
"חוף מה ש'מזמו שם להפיל את מדינת
ישראל, תתפלא לשמוע שבאוריניג האוס
התקיים מחקר רציני. על כל פנים חשבת שזה
הגיזון וטבעי שאם עשיתי מחקר על פלסטרי
נים, אבקש עזרה מהם. אני לא ראייתי את התור
הגדול של מוסדות וגופים בארץ שמשתרך
בפתח הבית שלי בבקשה לעזור לי במשפט
הזה, או לא היתה לי הרבה ברירה".

גם לא השמאל?
"קודם כל כשתמצא את השמאל, תודיע לי
שיש דבר כזה. כי גם אני כבר מחפש אותו
הרבה זמן".

אז נשארת לכך במערכת.
"כמעט. או אמרתי לעצמי, אני צריך
לגייס מאיפה שניתן לגייס, ולא אכפת לי
מה יגידו. ואחרי מחשבה קצרה הכנתי שמה
יותר פשוט מלבקש עזרה מהפלסטינים, כי
בעצם אני מותב מחקר עליהם. מה קרה למה
שחם לא יערוץ".

דין יובל שמיניץ (החוג לפילוסופיה): "אני חושב שזה גובל בכנידת בחברה יש
הכרל בין סתם מקורות כספיים מהארץ או מחו"ל למחקר לבין מקורות כספיים של
ארגון או גוף שנמצא בעימות קשה עם מדינת ישראל, ובעצם לפי חלק מהחומר שלד
ולפי חלק מרובדיו חולק על עצם זכות הקיום שלה. אני חושב שנעשה מהמעשה
חמור ביותר של פגיעה בקריטריונים האקדמיים והנמש האקדמי. כי החמש לא
כולל את האפשרות להיות שכיר חרב של גופים שעושים את המדינה ועוברים שהוא
התנצל על הטעויות שעשה, נגוף ונאלץ לחזור בו, מה שאומר שבעל המאה גם כך היה
בעל הרעה וכך התחשב בדעתו. אני מקווה שלפחות עכשיו, לאחר הגילוי הנוסף, לא
תהיה הזדמנות שלישית".

פרופ' אמציה ברעם (החוג להיסטוריה של המזרח התיכון): "זה לא חכם בכל זאת
אתה רוצה שלעבודה שלך יהיה מקסימום אמינות. לקחת כסף בעבודה שיש בה עניין
פוליטי עמוק מאוד ועניין תעמולתי עמוק מאוד מארגון שמשלים לך, זו בעיה לגבי כך
צריך לזכור משהו חשוב: הוא כתב את העבודה לפני שהוא קיבל את הכסף, ולכן עצם
הכתיבה היא בסדר. הבעיה מתחילה עכשיו, כי למעשה הוא כתב מחוץ חלקים גדולים
מהעבודה. במקרה מה אנתון רוצים לרעת ממי הוא מקבל כסף. העבודה שהוא לא שמר
על שקיפות היא בעייתית מאוד. אם הוא היה אומר ואת מראש, האנימיסיס היה יכיר
לה לחליט אם לאשר לו לשכתב את הנושא או לא".

פרופ' אלמס ברמל (חוג ללימודי אי): "אוי ואכתי למי שמוספע מנתנו הכסף, זה רע
מאוד, אבל זכותו של אדם אם הוא רוצה לכתוב עבודה הוא זקוק למימון כדי לשבת
ולתהמסד לכך לקחת מאיפה שהוא רוצה, אפילו מגורם אינטרנטי. מבחינה אקדמית
הרבר אינו מעלה ואינו מוריד. זכותו של כף לבקש סיוע מאש"ף, כי אף אחד לא היה
מסייע לו מלבדם, וזה לא אמור להשפיע על עבודתו".

ששון מנולה

תקציר הפרקים הקודמים

במרס 1998 הניש הסטודנט תדי כץ עבודה לתואר שני בחוג להיסטוריה של המזרח
התיכון באוניברסיטה שבנושא "יציאת הערבים מכפרים בכיכרל הירדני ב-1948". כמי
סגרת זו הביא כץ בין השאר עדויות על כך שבמאי 1948 טכחו חיילי גרדד 33 של חטיב
בת אלכסנדרוני בערביי הכפר סנטורה. העבודה קיבלה את הציון 97 והחוג המליץ על
כץ לרשימת המצטיינים.

כעבור שנתיים פירסם חברו לחוג, ראש מערכת "מעיב" בחיפה אמיר גילת, את סיפור
הטבח בגיליתן סופשבוע של עיתונו. בעקבות זאת האשימו אנשי אלכסנדרוני את כץ בהד
צאת לשון הרע ותבעו אותו על סך 1.1 מיליון שקל. בפשרה שהושגה בין פרקליטי הצדדים
חור בו כץ משענתו שהיה טבח והעמותה ויתרה על התביעה. כץ גם התחייב לפרסם מרעית
התגלגלות. ואולם למחרת הוא חזר בו ושען שחתם על מה שחתם כפרץ רגעי של חלשה,
בלחץ עורך הדין שלו. ערעור שהניש לעליון בטגע להסכם הפשרה נודעה. לאחר הדחייה
נבדקה שנית העבודה שהגיש והחלט שהוא יכניס בה תיקונים וישב אותה אחרי
חצי שנה, כלומר בתחילת אוקטובר.

ששון מנולה